

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyén, vidéken:
1 óra 2:50 K 1 óra 2:50 K
évre 30 K I évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Vallásos iskolát követelünk!

Igen követeljük, ehhez vég-sőkig ragaszkodunk. Vegyék el inkább minden vagyonunkat, utolsó garasunkat is odaadjuk, de a vallásérköcsi iskolai nevelésről le nem mondunk, azt csak durva erőszakkal vehetik el gyermekeinktől.

Most a fődélzetet a helye minden vallásos embernek! A gyermekeink neveléséről, a jövő generáció boldogságáról van szó.

Kunfi egyenesen minden kerülés nélkül kijelentette, hogy végre akarja hajtani szociáldemokrata, programját, hogy azonban ez ma mennyire lehet-séges, az „a politikai erő és hatalom kérdése”.

Hogy a szociáldemokrata párt a vallásoktatás terén mit jelent, azt mindnyájan tudjuk. A hitoktatás kiűzéséből és a vallásos nevelés eljűzését. De ha Kunfi miniszter erre ma azt mondja, hogy ez „a politikai erő és hatalom kérdése”, akkor ebből logikusan következik, hogy minden politikai erőt össze kell gyűjteni, meg kell szervezni, hogy a vallásérköcsi nevelést ne engedjük az iskolából kiküszöbölni. Kunfi miniszter egyé-nileg határozott és a szociáldemokrata miniszter elveit ragaszkodó kijelentés, hogy minden keresztény világnézeti embert arra sarkalljon, hogy minden érő és tisztán gondolkodó tanítási és nevelési érdekekben. Mert Kunfi miniszter nem azt mondotta, hogy erőszakkal fogja programját megvalósítani, hanem a politikai erő és hatalom mértéke szerint.

Megértik-e ezt a keresztény szülők és polgárok? Lajonják-e ebből azt a „logikus következtetést”, hogy most minden keresztény gondolkozásu ember-nél, politikailag azon zászló mellé kell tömörülnie, amely a hitvallásos nevelésből egy jot-tányit sem enged, mely nem akar provokálni feltekéző sür-lődásokat, de viszont nem áll el még az állam részéről sem semmi merényletet a vallásérköcsi nevelés ellen. Amily nyílt és programjához hű volt a szociáldemokrata miniszter kijelentése, olyan nyílt, bátor és következős kell, hogy legyen a mi fellépésünk; mindazoknak tömörülése, akik megvannak győződve, hogy a hit, a vallás és a vallásérköcsi nevelés a legnagyobb kincs, melyet a gyermeknek, az ifjúnak a tudá-syon kívül az iskola adhat.

Vas János vallástügyi minis-

ter egész nyíltan kijelentette, hogy az iskolában se lehet nélkülöz-ni a vallásérköcsi nevelést. Kunfi miniszter persze mást mondott. De ez neki épp úgy, egyéni álláspontja. S Kunfi mi-niszter ezt nem is tagadta, sőt elismerte, hogy a kulturhare kérdése a politikai erő és hatalom kérdése lesz. A „Népszava-t”-nak is megjelentette értelmét.

Ha akarja, látható ebből, hogy meg Kacfi miniszter is az öszkormány politikájába tar-tozónak itéli az ilyen, a nemzet lelkebe vágó kérdést. És ha ez ilyen kérdés, ha ez a nemret egészét fogja mégis felrázni, akkor a Népszava hiszi, hogy most még ilyen kulturhareos izgalmakba is bele szabadna kezdeni ezt a nemzetet, mely az élet és halál között lebeg?

A Népszava tehát jobban teszi, ha nem taktikázik ma ilyen kérdésekkel meg a bolsevikiek kedvéért sem, és nem követel jobbra vagy balra jelzővel mindegyik olyan politikát, mely egyrészt nem is felel meg a forradalom követelményének de nem felel meg a mai kormány összejelentésének és legkevésbé képes a kormányzattal szemben azt a támogatást és jakszartat biztositani, melyre a rend, nyugalom és a kormányzat érde-keiben szükség van.

A Tiszántúlnak

„A pesti-magyar” sajtó a székesfehérvári konferenciánál elő-őrrel erősen tiltakozott a közölt híszek iránt, hogy a pesti lapokat tekintet nélkül hamis híradással „informáltak”. Csak egy terjedhetett el ország-szerte az a „bedar hír, hogy Fejérmegye a királyság vissza-állításáért, ellenforradalmasok-nak. A napilapok legtöbbször irányzatossá híradásait is meg-jük, megis megjelöltünk azon, hogy a Nagyváradon megjelenő „Katholikus lap, a Tiszántúli és a pesteri sajtó tudósítottja szeri-bes a székesfehérvári eseménye-ket és a legelőőbb kritikát megfontoltság nélkül képes volt febr. 4-én ezt írni: „Megállapí-tást nyert, hogy a közvélemény meglehetőleg az ellenforradalmi-erők-estek óta szervezkednek, áll-ítólag a papok a szászoktól beszéltek a szocialisták ellen és Prohászka - Október püspök út-kos pás torlevőben ígért a szocialisták és a mai rendszer ellen.”

Ilyen vádat még fenételes-módban sem volna szabad le-közölni egy katolikus lapnak.

akol a szerkesztőségnek kötele-seg ismerni a magyar katolikusok vezérének: Prohászka püspöknek világnézetét. Keyesen gon-dolkodnak és érznek oly meg-nyilvános odaadással a szocializmusról, mint Prohászka; aki a demokráciát nemcsak el-méletben elismeri, de gyakorlatilag is éli; aki a förtel-összítási már évek óta sürgeti, aki két héttel ezelőtt (jan. 20. a Felsővárosi plebániatemplomban) a szászokan is azt hangoztatta: nem banom, ha elve-szik az egyházi birtokokat, az azis csak kolonc, de osszak szet a földtelen népnek; elve-szetik a szászokai palotát, nem ragaszkodom hozzá, de a hite-met, azt nem adom oda sem-miért! Legyen demokratikus az egyház; azt kívánom, hogy ne legyen különbözőség püspök és egyszerű hívő között. Aki így beszél a szászokan is ezek előt, az okvetlenül maga is szocialista, testvére a népnek; az a népnek a proletárszának csak javát kívánhatja. Prohászka jelleméről nem lehet józan észszel feltételezni azt, hogy út-kos pasztorlevőben ígért a szocialisták és a mai rendszer ellen.

A Tiszántúli ama-gyászpál-dányat megmutatuk Prohászka püspöknek. O előlvasta a vad-atés - mosolygott rajta. Hajós.

Az időjárás Székesfehérváron az 1918. év folyamán

A helybeli éiszereti rendi fő-számítás meteorológiai meg-figyelés alapján az átalommal a másiuk évben számai be a Fejérmegyei Napló nasabjain az alábbiak szerint egy évi meg-figyelésének eredményéről. Az egyes zárjában lévő adatok az 1911 évi ada okat jelentik.

1. Az 1918 év átlagos u. n. közepápmérséklete 15.05 C. (1913 C.) volt.

A leghideg-b hónap decem-ber volt - 3.15 C. hőmérséklet-tel (február - 1.07 C), a legme-gyebb augusztus - 26.23 C. hőmérséklettel (aug. 29.51 C.) Januártól decemberrig az helyi közepápmérsékletek C-félsz. fokokban: 3.18, 5.13, 11.27, 19.73, 20.85, 21.45, 21.14, 26.23, 23.61, 14.09, 5.78, 3.16.

A leghid-gőbb nap novem-ber 21-ike volt - 35.0 C-al (febr. 10-ike 21 C) a legme-gyebb június 19-ike - 47.0 C-al (jún. 30-án - 42 C). A hőmérséklet ingadozás így 1918-ban 53.85 C-t tesz ki (1913 C.).

2. Az évi átlagos légnymás

higany milliméterekben 751.98. (751). Legnagyobb volt az átlagos nyomás februárban 759.01 mm. (december 759.96), legki-sebb júniusban 746.65 mm. (január 745). A legnagyobb légnyomás értéke 771 mm. február 2-án (766.5 mm. dec. 7), a legkisebb 755 mm. május 30. és 31-én (727 mm. márc. 8). Az évi légnymás ingadozás így 16 mm-t tesz ki. (39.5 mm.).

3. A levegő páratartalmára a következő adatok jegyzet-tek fel: 100 % -nak véve a párával teljesen telt légkörű állá-potot, az évi átlagos páratarta-lom 62.28 % (56.98 %). Átlagos páratartalma legnagyobb volt december havának 86.16 % -al (október 82.38 %) legki-sebb február havának 18.3 % (június 41.4 %).

4. A csapadék az 1918. év folyamán 623.15 mm-t tett ki; legfőbb jutott december hónap-ra 121.65 mm-el, legkevesebb januárra 9.31 mm-el. (Mínthogy csapadék mérő-nket csak 1917. évi október hó-ban állítottak fel, tavali ada-tekkel összehasonlítás kedvé-ért itt nem szoiálhatok.)

5. A teljesen derült napok száma 175 (219), a borult na-pok száma 190 (126). Széles napok volt 154 (122). És nap 101 volt (67), legtöbb á-prilisban 17. Havas napjaink száma 12 (34), melyek novem-bertől március hónapokáig es-tel. Zivataros az évi hányad

HIREK.

Sok hűhöt csináltak lede-bőlással a helyi közgyűlésből tisztelt internacionalisták. Há nem szavaztak még kormányt bizal-matlanságot Magyarországon? Mi lelkesedéssel és munkával segíte-ltek megcsinálni a forradalmat ok-tóber 31-én, de az nemzeti jogra-dalom volt. Mi népköztársaság akarunk, azért küzdünk, de épen úgy küzdünk a proletár diktatúra ellen is. Mi nem tartjuk Magyaror-ság összes polgárait értjük és nem annak egy töredékét. Azt akarjuk, hogy országunkban minden ember boldogulhasson nem úgy mint régen a magnás és földes osztály, de úgy sem mint a szocialisták elvtársai, az úica: *Fejérmegyei ember jogokat követelünk mindenké szamára.* A forradalom lezajla-után, első neptörvényünk a gondolatkötés és sajtószabadságot biztositotta. Miért félnek most az ellenhangoktól. A magnások

hadimilliomosok és bankrok hangja nem a mi hángunk, az ő gondolataink: mi nem vagyunk, de szabadságot követelünk az ő számukra is! És a mi neplőtársaságunkat ne féltsék a grófóktól. Mi sem félünk, de még a szociáldemokrata radikális szjasz konzociuntól sem, pedig az ő terrorjuk többet árt köztársaságunk megalapozásának, minden bizalmatlansági indítványnál. Házi-város a mi fajunk (ezt pedig megintassa 1080 éven át) akkor nincs szükségére mielőlti agaskodásra, de nem árt hat még a múlt életi profetia terror-sém. Tanuljanak történelmet! (a. n.)

— A vármegyéről: A vármegye tisztviselői, ellenőrző-bizottság általános permanenciájában van és gyűlést tart, de a gyűlések zárt jellegűek.

— Költözökdi a vörös párt. Nem a nagy jószándékú újján, de főleg a vörösökök, a törökögyök, az országos nagyban megállapították, hogy az ő, valamint az elöljárók tudják és engedelmességgel fogadják, a tükör ur a helyiséget. Úgyánakkor elhatározták, hogy párbeszédre nem is fogják soká a egymással építőköt átengedni. Egyben felszólították az erdélyes tüköröket, hogy maradjanak a székelyföldön, mert a székelyföldön maradjanak.

— Hazudt jók. A reneszánsz tudománya jutott a városunkban terjed a tüköröket. A reneszánsz juttat. Ezzel az aradán dolgan razzait tartották a kávéházban. Megállapították a reneszánsz, hogy a székelyöket hódolnak azér, hogy a hatóságot félre veszesztés, dominóval játszókat a makkot, ezt a legveszélyesebb hírdetést. A rendőrség talon ért, a Nádor kávéházban egy tüköröket, minden tüköröket a városunkban terjed a tüköröket. A reneszánsz juttat. Ezzel az aradán dolgan razzait tartották a kávéházban. Megállapították a reneszánsz, hogy a hatóságot félre veszesztés, dominóval játszókat a makkot, ezt a legveszélyesebb hírdetést. A rendőrség talon ért, a Nádor kávéházban egy tüköröket, minden tüköröket a városunkban terjed a tüköröket.

A kiskertek kiosztása, mint értesültünk, valószínűleg még e hó folyamán megtörténik. Figyelemre méltó tehát az érdekeltek, hogy a Hitelszövetkezet irodájában (Távirányító) mielőbb jelentkezzenek, megjegyezve, hogy a jelenlegi értesítés személyvalóság. Nagys. Az összes ideje; vasárnap követelével mindennap d. e. 8-11-ig.

Forradalmi tankönyv az elemiskolákban. Kuch Zsigmond közoktatási miniszter gondolkodásaitól újszerű tankönyv-keszítési elemi iskolák IV., V. és VI. osztály számára. A könyvből 100 oldalas könyvecske a forradalom új világlátását van hivatva a gyermekekkel megismertetni. A miniszter a könyv szerkesztését Somogyi Béla-ra bízta.

Akaszott embert találtak. Szegedben értesítették a rendőrséget, hogy a Mann féle téglatelepfő részre levő szabad területen egy halva függ egy fán. A rendőrség nyomban kísérték a helyszínre és megállapították az öngyilkosságot. Személyazonossági igazolványt nem találtak az öngyilkos zsebében, azért agnoszkálás céljából lefolytatták. Azután eltemették a szerezéssel hulladék az ügyesség engedélyével.

Ehre bízták a hájat. A barakk betörtől elfogta a rendőrség. A tettesek: Horn József, Nagy Imre és Pap Ferenc kivezényelt munkások, akik akkor éjjel őrségen álltak és vigyáztak a barakra.

Köszöncnyilvánítás. Mindazon jó barátok, ismerősök, rokonságunknak kik telejthetetlen diágnak és testvéreink Jósának tevékenységét megajánolták, ravalálára köszönet és sokjot helyeztek, ez uton fogadják hálás köszönetüket. Molnár Mihály és családja.

zenni nem tud. Shylock követeli a font húst. Velence dogeja el került az ügy; Shylock már örül bosszújának, de megjelenik egy jogtudor népeben Porcia s ő ilyenformán mond lefelet: kivághja a húst Shylock, de sem többet, sem kevesebbet egy fontnál s vért orvára nem szabad, különben mint gyilkossal bántak vele. Ráadásul megszökteti leánya részére lefogalajk összes vagyonát, mert egy velencei polgár életére tört. Tehát az úrsora boszúja visszafelé sült. Ez a darab gerince, amelyet körülön a belmonti Porcia szerelmese története és a három szekrény meséje s bejejeznie az életét, de mégis jó helyre került gyűrűk bájos jelenete, ezt azonban a szerencsétlen összehuzásokkal teljesen tökére tették a szerelmi felújítás alkalmával.

Az egyetlen komoly, minden részletében művészi töelteséggel kidolgozott slakitást Doktor Jánosól láttuk, aki Shylock zsidó szerepét vért, lelket, életet vitt. Ezért az egy alakításáért Doktor öszinte elismerés érdemel s ebben a szerepben bátran jelleplje ne az ország első drámai színjátca is.

Jósvölgy Kovács Lulu, Ligeti és Eöry, ügyvezetőit láttunk Szalma, Abonyi, Márczinka és Erdélyi játékában. Néhány szereplő: Szalma igyekezetet sem láttunk és ez öreg lúba Shak pere darabát. Az egyik szereplő elöb kinyitotta az ezüst ládikát és csak aztán kérte a kulcsot, a közönség nagy derűségére. Különben a régi Acs fordítás szerint játszották a darabot, sokkal jobb lett volna, ha a modernebb Radó-fordítást használták egyszerűen.

Kö-önségünk megmutatta, hogy érdeklődik a klasszikus darabok iránt, mert megöblötte a színházat. Azt is megmutatta, hogy ért hozzá, mert Doktor Jánost lelkes tapasztalkal jutalmazta művészi Shylock alakításáért. (a. n.)

ismerve a Starfilmek ezen előnyeit, a kizárólagos előadási jogot színháza részére lekötötte. A „Kettős álarc” egy detektív komédiát tár elénk, mely mindvégig nagyon érdekes trükkökkel szórakoztatja a közönséget és fényes műsorokkal, ben pntek, szombat és vasárnap kerül színpadra. Előadások kezdete köznapokon fél 6 és 7 óraor, - vasárnap 3, 5 és 7 óraor.

Társzerkesztő: ALAPI NÁNDOR.
Kiadó tulajdonos:
SZ-FEHÉRVÁRI EGYHÁZMEGYE.

— Bojtjárn hajszesz nagyon bevált hajápoló, erősíti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Szűts Róbert gyógyszerárban, Károly király-ter.

APRÓHIRDETÉSEK.

Pergament és íróeszköz-kicsinyben is kapható. Pottlermann méheszet, Palya-utca 23.

Tűzők, öngyűjtő, villanyelem, ruhafesték és cipőkért a legolcsóbb napi árban kapható. Glaser Armin-úr, női divat és rövidaru üzletében. Székesfehérvár, Kossuth-utca.

Jant ár utca 21. sz. ház, kerttel egy új szabad kézből eladó. Tudakozódni ugyanott!

Márk órák, ékszerész, helyben Vásár tér 9. Javit órákat 48 óra belül lepontosabban, legolcsóbb árban. Órák és ékszerék legolcsóbb árban.

Egy csinosan butorozott szoba kiadó 1-re, vagy 15-re intelligens ember számára: Cim a kiadóban.

Major-utca 9. számú ház nagy kerttel eladó, gazdálkodásra alkalmas.

Hatisnya fejeletés és stoppolást elvállalok, Cim a kiadóban.

Bejárónót keres, Róttér tőzsdé, Kossuth-utca.

Urania színház

Péntek, szombat, vasárnap.
Előadások fél 6 és 7 óraor.

STAR-hírneműdonság

Péntek, szombat, vasárnap.
Előadások fél 6 és 7 óraor.

Kettős álarc alatt

Detektív komédia 4 felv.
Kiegészítő műsor:
Előadások fél 6 és 7 óraor.
Vasárnap 3, 5 és 7 óraor.
Rendes helyárak.

Apolló-színház

Péntek, Szombat, vasárnap.
február 7, 8 és 9-én.

Grandiózus filmat attrakció!!!
BUFFALO
Egy művész kalandja 4 felv.
A főszerepben: Magnus, a szerezésen óriás, a „Cabiria” főszereplője.
Kiegészítő műsor.
Előadások 6 és fél 8 óraor.
Vasárnap: 5- és 7 óraor.

Színház.

Velencei kalmár.

Vigyük térvonalasban. Ita Shakspeare fordította Acs Zsigmond felújították színházunkban, még akkor is...

Heti műsor:
Péntek: Cigányszerelem.
Szombat: d. n. Médi.
Vasárnap: d. n. Magyarok este. Péleskei notárius.

MOZI.

Az Apolló igazgatója közli:
Buffalo. Az Apolló-színház pntek, szombat, vasárnap műsorán „Buffalo” című grandiózus amerikai filmjáger szerepl., melynek főszereplő Magnús, a szerezésen óriás, a „Cabiria” ismert főalakja személyesíti. A dráma keretében egy eromovész hallatlanul bravuros produkciót ismer meg a közönség. Az eromövész megtestesítője, a nagy erők és a gyönyörű szerepek. A minden részleteiben megkapó, filmátma csodás alkotása a kinematográfának. Előadások köznapokon 6 és fél 8 óraor, vasárnap 5- és 7 óraor. Rendes helyárak.

Az Urania igazgatója közli:
Kettős álarc a Star-filmek kiétel nélkül a magyar gyűrtmányok legolcsóbbjai. Különös gondot készült fenykezes, izléses beállítás, a tajak ügyes megválasztása és a szereplők diszkret játéka valamint azok összevalgatása, mind Deesy Alfid rendezői leltimutá dicséret. Az Urania színház tulajdonosa fel-

...nem volt a komo színházunk. Hogy mennyit köszönhet Shakspearenek a magyar kultúra, azt jólleget bővebben fejtegetni. Az ő dárbbainak hatása alatt zmosodott irodalmunk s legnagyobb színészeink. Ez ő magis is utóéletlen jellemképeknek ábrázolásával emelték a magyar színeszetet arra a fokra, amelyen ma áll.

A *Velencei kalmár* Shakspeare nem kifortottság, teljében írta még és tárgyát, min legolcsó darabjánál, egy emel is idegen anyagból dolgozta fel. Shylock története a darab létsze és az úrsoras alakja valódi shakspearei jellem. Shylock boszút akar a mint Antonio velencei kalmár akit gyűlöl, mert keresztény de sokkal inkább azért, mert pénzét jószívűséggel adja ki s ezek lenyöghja, a kalmár-labat.

Antonio-nak pénze van szükségére, hogy barátján segítsen és Shylockhoz fordul, aki ad 3000 aranyat kölcsön, de kitölti le- y abban ez esetben, ha a kitűzött időben Antonio nem fizet: jogában áll egy font húst kivágni a kalmár testéből.

A kalmár hajót esküvednek, fi-

ÜGVEVÉI IRODÁMAT négy és fél évi határozat szolgáltatom. Ismét megnyitottam Székesfehérváron, Nádor-utca (Kőröcs ház). Bejárati Szent János köz 2. Dr. Kovács Kálmán.

A székelyek felújítására a polgármester h. gyűlésében özy. Fittler Bélaék 30 koronát adomá nyozok.